

# SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Težnja vsak četrtek in volja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 K, pol leta 2 K in za četrta leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijalske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — Listi se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kasniškovega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Eosamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Inserate se plačuje od enostopne pettivrste vs enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Reklamacije se pošiljajo prosto.

Današnja številka obsega 10 strani.

## Vabilo in priporočilo.

Bližamo se koncu I. polletja 1912. One naročnike, katerim je potekla naročnina prosimo, da isto skoraj obnove, da se jim list ne ustavi. Od 1. julija do konca leta stane Slov. Gospodar 2 K.

Vabimo k naročbi vse tiste vrle Slovence, ki se dosedaj niso naši naročniki. Kdor si sedaj list naroči in ga tudi plača do konca leta, mu je treba poslati samo 2 K. Da je Slovenski Gospodar pisan v duhu našega katoliškega slovenskega ljudstva, nam spričuje vedno naraščajoče število naročnikov. Naslov: »Slovenski Gospodar«, Maribor, Koroška cesta šte. 5.

## Liberalna lažljivost.

Na čelu agitacije za katoliško-narodno stranko v Ljubljani stoji že dolgo vrsto let ondotni veleugledni obrtnik Ivan Kregar. Brez prepehanja in z mladeniško navdušenostjo je vodil boj proti liberalni stranki, in zadnje občinske volitve v Ljubljani so pokazale, da z velikim uspehom. Tudi za trgovsko-obrtno zbornico se je brigal ter spravil v njo že lepo število svojih somišljenikov, katerih moč je bila tako velika, da je zbornica v zadnji dobi izvolila Kregarja celo svojim podpredsednikom.

Uspešno Kregarjevo delovanje je silno vznemirjalo liberalne kroge. Zato so pred poldrugim letom, ko so se začele priprave za nove občinske volitve v Ljubljani, naredili satanski naklep, kako Kregarja v javnosti onemogočiti in ga politično ubiti. Najeli so si nekega človeka in mu plačali 2000 kron, za kar se je moral zavzeti, da si izmisli laži, na podlagi katerih bi prišlo Kregarja sodišče.

Liberalni najemnik je začel izborni izvrševati načrt svoje propadne stranke. Razširjal je vest, da je vlomil Kregar v trgovsko zbornico, odstranil uradne pečate od volilne posode, popravljal volilne listke in še druge slične protizakonitosti. Obenem se je ponudil liberalni plačanec kot pričča za svoje trditve. In kakor je bilo zamišljeno, tako se je zgodilo. Vseh teh govoric so se polastili sedaj liberalni listi, se delali kot stari komedijanti strašno razburjene ter klicali po državnem pravdnstvu. Državno pravdnstvo se je kmalu oglasilo ter uvedlo proti Kregarju preiskavo na podlagi pisanja slovenskih liberalnih listov.

Skoro poldrugo leto se je vlekla preiskava in še komaj predzadnji teden meseca maja je bil poklican Kregar pred sodnike iz ljudstva, pred porotnike. Toda ne pred ljubljanske porotnike, da bi se ne moglo na nje od nobene strani vplivati, ampak pred celjske porotnike. Med porotniki so bili pristaši naše stranke, nemškutarji, večina pa je bila liberalcev.

Tri dni je trajala razprava, tri dni je moral trpeti Kregar muke in razburjenje sodne razprave, tretji dan pa so govorili porotniki sodbo čezenj. In ta je bila?

Soglasno so oprostili Kregarja vsake krivde. Spoznali so, da so liberalci nesramno in brezvestno lagali, da Kregar obdolženih dejanj ni nikdar zagrešil.

Kar so uganjali liberalci v Kregarjevem slučaju skozi poldrugo leto, to uganjajo v manjših zadevah in na bolj nespreten način dan za dnevom. Lažejo, obrekujejo, podpihujejo, ovajajo, hujskajo, kjerkoli najdejo človeka, ki se njihovim podlim nakanam upa ustavljati. Vsakega pristaša katoliško-narodne misli, ki se pokaže količkaj v javnosti, opluvajo in oblatijo liberalni listi in pristaši. Ni ga v katoliških vrstah človeka, proti kateremu bi ne sikali strupeni liberalni jeziki. Pri tem svojem delovanju nimajo prav nobene vesti, ampak ravnajo dot najgrše propalice. To vidimo prav izrazito v Kregarjevem slučaju. Ne samo njega so hoteli z držnimi lažmi uničiti, ampak tudi njegovo ženo ter tako celo Kregarjevo rodbino spraviti v nesrečo. To vendar niso več ljudje s človeškim, ampak z divjim, živalskim srcem!

Prvikrat je govoril liberalci na zemlji, ko se je skrtil hudič v kažo v raju ter prva dva človeka hujskal z lažjo proti Bogu. To delo nadaljuje dandanes hudič po liberalnih listih in zavednih liberalnih pristaših. Zato pa se ogibajmo vsakega liberalnega lista

kot hudiča in ne verjamimo liberalcu ničesar, kajti njegov jezik je lažljiv in njegov nauk nas vodi v nesrečo.

## Državni zbor.

V poslanski zbornici se nadaljuje razprava o zvišanju uradniških plač. Izmed Slovencev je že govoril štajerski poslanec dr. Verstovšek. Ker je govoril v smislu kmečkih želj, zato pluvajo liberalni listi z vso svojo jezo nanj. Toda volilci bodo odobrvali nastop slovenskih poslancev, kajti kolikor mi vemo, niso izvoljeni za liberalne uradnike, ampak za slovenske kmete, delavce in obrtnike, ki nimajo za zvišanje uradniških plač prav nič denarja.

V proračunskem odseku je izjavil dr. Korošec v posebnem govoru, da slovenski poslanci ne zaupajo sedanji vladi in večini v poslanski zbornici in da bodo vsled tega glasovali proti proračunu. Sedanja vlada in večina nista naklonjeni Slovincem, a tudi ne revnejšim stanovom v državi, ampak ščitita le kapitaliste, zato tudi naši poslanci nimajo povoda, da bi s svojimi glasovi podpirali tak način vladanja, ki jim je škodljiv.

V smislu programa naše stranke je stavil dr. Verstovšek v naučnem odseku predlog, da prispeva država k šolskim stavbam in k vzdrževanju šolskih poslopj vsaj 50%. Toda liberalno-socialnodemokratska večina je ta predlog odklonila. Pred volitvami liberalci vedno obetajo, da bodo skušali občinam olajšati šolska bremena, kadar pa bi naj prišlo do dejanja, takrat jih ni na svojem mestu. Naše ljudstvo to na ta način prišlo vendar enkrat do prepričanja, da je liberalci lažnjivec, kadarkoli govori o ljudskem blagostanju.

Brambni zakon je še vedno v brambnem odseku v razpravi. Ni gotovo, ali pride že pred počitnicami v zbornico, ker še vedno ni jasno, ali ga bodo na Ogrskem sprejeli ali ne. Avstrijska polovica pa nima nobenega povoda skleniti zakon, ki na Ogrskem še ni sklenjen in vsled tega ne more postati pravomočen za celo državo. Na Ogrskem so se zadnji teden združile vse opozicijske stranke, in sicer Justova, Košutova, kmečka in katoliško-ljudska stranka. Sestavile so zahteve do vlade glede preosnove volilnega reda ter jih naznanile vladi kot pogoj, pod katerim ne bodo ovirale posvetovanja o brambnem zakonu.

Pogajanja med Čehi in Nemci zaradi rabe jezika na Češkem in zaradi razdelitve deželnega odbora v nemški in češki del, se bodo baje te dni ali ugodno končala ali pa popolnoma razbila. Pogajanja vodi minister notranjih zadev, baron Heinold. Grof Stürgkh je še vedno bolan in ni upati, da bi prišel pred jesenjo v zbornico.

V političnih krogih vlada splošno mnenje, da so liberalne stranke Nemcev, Čehov in Poljakov, ki tvorijo sedaj večino v zbornici, nezmožne za kako pametno delo in da bo moral v jeseni Stürgkh ali njegov naslednik izvršiti v tem oziru potrebne izpremembe.

V seji dne 3. junija je govoril v razpravi o uradniškem službenem redu naš poslanec dr. Korošec, ki je ostro bičal vlado in večino državnega zbora, ki nimata resnega namena, da bi delovali državni zbor v blagor ljudstva. — Večinske stranke se tako malo brigajo za delo v zbornici, da še odseki večkrat niso sklepčni, tako je bilo v ponedeljek tudi s proračunskim odsekom.

## Politični ogled.

Dne 31. maja: V državnem zboru se je začela danes razprava o službenem redu uradnikov. — Pri finančnem ministru se je vršilo posvetovanje vodilnih političnih mož radi novih davkov, katere hoče vlada vpeljati. Jugoslovane je zastopal dr. Susteršič. — Manjšinske stranke na Ogrskem se hočejo združiti v boju proti vladi in vladni predlogi. — Za cesarskega namestnika v Galiciji bo baje imenovan grof Goluhovsky. — V Londonu je zopet izbruhnila stavka, katere se udeležuje do 170.000 pristaniških delavcev in kočijažev.

Dne 1. junija: V ogrskem državnem zboru se vrše pogajanja med vladno večino in manjšinskimi strankami. A malo je upanja, da bi se razburkano politično ozračje na Ogrskem pomirilo, ker

opozicija neče privoliti, da bi se sprejela brambna predloga brez volilne preosnove. — Danes sta došla na Dunaj bolgarski kralj in kraljica na obisk cesarja Franca Jožefa. — Poslanci s Krete so se hoteli s silo udeležiti otvoritvene seje grškega državnega zbora, a vojaštvo in policija sta jim to zabranila. — Francozom gre v Maroku silno slabo. Vstaši naskakujejo glavno mesto Fez s precejšnjimi uspehi.

Dne 2. junija: Nevarno je obolel knezo-nadžski kardinal Kačaler v Solnogradu. — Ogrski ministrski predsednik je odklonil zahteve opozicije, ki zahteva, naj se sklene samo čmesečni začasni proračun in volilna preosnova. Opozicija se pripravlja na boj proti vladi in večini. — V Belgiji so se vršile danes volitve v državni zbor, pri katerih je prišlo do hudih nemirov med strankami. Liberalci in socialni demokratje so z revoluciji in nožmi napadali katoliške volilce, a so vkljub temu propadli.

Dne 3. junija: Na Ogrskem se položaj še vedno ni spremenil. Kakor je odklopila vlada predloge opozicije, tako je odklonila tudi opozicija vse posredovalne vladine predloge. Večina državnega zbora je sklenila, da se vršita odslej vsak dan dve seji, ena dopoldne, druga zvečer. Radi tega je prišlo med večino in manjšino do hudih nasprotstev. Pričakovati je zopetnih nemirov. — V Albaniji se upor nadaljuje. Turški oblastnik Fadi paša je pozval uporne čete, naj se vrnejo v 48 urah v svoje vasi. — Med Francozi in upornimi rodovi pred mestom Fez je prišlo do hudih bojov. Francozi so imeli 12 mrtvih in 31 ranjenih.

## Razne novice.

\* Godovi prihodnjega tedna:

9. nedelja: 2 po Binkoštih, Primož, Felic.
10. ponedeljek: Marjeta, kraljica; Mavrin.
11. torek: Bamaba, sp.; Marcijan.
12. sredo: Janez Fak, sp.; Flora.
13. četrtek: Anton Padovantki, spoz.
14. petek: Srce Jezusovo; Bazilij, škof.
15. sobota: Vid, mučenik; Modest.

\* Duhovniške vesti. Veleč. g. Jernej Frangeš, župnik pri Sv. Marjeti ob Pecnici, je bil povodom kanonične vizitacije in sv. birne imenovan knezoškofijskim duhovnim svetovalcem. — C. g. Franc Stuhec, kaplan pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža, je prestavljen h Kapeli pri Radencih. — C. g. Ivan Topolnik, kaplan pri Kapeli, je stopil v začasni pokoj.

\* P. Emeran Slander. V Gornji Radgoni je umrl v četrtek, dne 30. maja, duhovni svetnik lavant in sekavske škofije, p. Emeran Slander, v 73. letu svoje starosti. Pokojnik je bil rojen v Grajski vasi v prijazni Savinjski dolini. Gimnazijske študije je dovršil v Celju ter potem vstopil v red sv. Benedikta v Admontu. Prviciral je dne 14. avgusta leta 1864 in je bil nameščen v Hallu od leta 1864—1866. Kot kaplan je pastiral v Sausalu do leta 1869. Tega leta je bil prideljen oskrbniku admontskih vinogradov v Radgoni in Ljutomeru do leta 1877. Od tega leta naprej do svoje smrti je bil pa samostojen oskrbnik. Pogreb se je vršil v soboto ob 10. uri dop. Naj v miru počiva!

\* Iz justične službe. Pravni praktikant v Mariboru gospod Rihard Meditz je imenovan sodnim avskultantom.

\* Romarski vlak na Trsat priredi vsled splošne želje štajerskih Slovencev tudi letos Slov. kršč. soc. zveza. Vlak bo vozil iz Maribora dne 8. julija ob 1. uri po polnoči in se bo vrnil nazaj v Maribor dne 9. julija ob 8. uri zvečer. Cene so iste kakor lani. Natančni vojni red, vspešed pobožnosti, sploh vse, kar je potrebno, objavimo v prihodnji številki.

\* Promocija. V petek, dne 7. junija, bo promoviral na dunajskem vseučilišču odvetniški kandidat g. Janko Vidic iz Ljubnega na Gorenjskem, starejšina „Danice“, doktorjem prava. Čestitamo!

\* Devica Orleanska, blažena Ivana Arška (d' Arc). Letos je preteklo 500 let, odkar je zagledala luč sveta ta junaška deklica (6. jan. 1412). Umevalo je, da se je Francozi spominjajo s slavnostnimi prireditvami. V nedeljo, dne 19. maja, je bil Pariz njej na čast bogato okrašen: modro-bele zastave blažene „Device Orleanske“ so vihrale poleg narodne trobojnice, semintje tudi rdemo-bele papeževe. Pri božji službi po raznih cerkvah, posebno v mogočni gotski cerkvi



Naše Gospe (Notre Dame), so zgovorni pridigarji pred nešteti poslušalci slavili narodno junakinjo, ki jo je cerkev nedavno razglasila za blaženo. Dve njeni soti v Orleanu, kakor tudi dve v Parizu, so tisto nedeljo obsipali in kar zakrili s samimi cvetličnimi venči. Kakor domoljubni, tako tudi verski duh še ni izumrl v tej lepi deželi vkljub nasilstvu protikršćanskih strank. Upati smemo, da bo Franciji za katoličanstvo napočila še druga pomlad.

**Iz šole.** V stalni pokoj je stopila učiteljica ročnih del v Šoštanj in Topolšici, Gabrijela Gabrovec; v začasnih pa stalna učiteljica v St. Janzu pri Spodnjem Dravogradu, Marija Dominkuš. Prestavljena je učiteljica Marija Valenčak iz Zibike v St. Jurij v Sl. goricah. Imenovane so: Ana Pirc-Gabrič za učiteljico v Artičah, provizorična učiteljica pri Sv. Barbari v Haložah Marija Lebar je imenovana za stalno učiteljico, istotako je imenovana za stalno učiteljico na Blanci Julijana Petrinčič.

**Sami priznavajo.** „Narodni List“ je v zadnji številki priznal, da pridejo, če se bo Štajerski deželni zbor razpustil, po novih volitvah zopet dosežanji poslanci Kmečke zveze v deželni zbor. List pravi: „Položaj se ne bo izpremenil, ker bodo klerikalni slovenski kmetje poslali v deželni zbor iste hujskače kakor sedaj.“ Naši liberalci so torej obupali sami nad seboj. Pri nas na Štajerskem, kakor sploh na Slovenskem, za liberalce ni ne cveta in še manj sadu. Časi, ko je šla liberalna pšenica v klasje, so minuli. Zdaj se ti ljudje tolažijo še s tem, da psujejo naše poslance s hujskači. S hujskači pa so liberalci mislili sebe, saj se liberalce dandanes razume samo na hujskarijo, laži, zabavljanje, pri tem pa še na to, da spravi svoje denarne zavode na kant, kakor se je zgodilo to pri Glavni posojilnici in Agro Merkurju.

**Liberalce in resnicoljubnost.** Da je bil pristaš S. L. S., g. Ivan Kregar, pred celjskim porotnim sodiščem oproščen, to je liberalni slovenski svet silno razburilo. V duhu so že videli liberalci Kregarja in njegove soobtoženke ječati v globokih ječah, a prišlo je drugače. Pošteno možje, ki so sedeli na celjski porotni klopi, so spoznali, da dandanes na liberalno ovaduštvo ni polagati nikake resnosti in so obtoženke soglasno oprostili. Glasilo slovenskih liberalcev, „Slovenski Narod“, katelega s posebno slastjo prebirajo liberalni učitelji in uradniki, pa skuša še po obravnavi očrnuti Kregarja, dasiravno se je v sodni dvorani jasno dokazalo, da so Kregar in soobtoženke nedolžni. Liberalno načelo je: Udarjaj po bratu Slovincu, laži o njem, škoduj mu gmotno, poslušaj se za dosego svojega cilja in namena sredstev, četudi so najgrša in najpoddlejša. Liberalce se veže z lažnjivci, veže se z narodnimi nasprotniki, veže se s sleparjem, zvezal bi se magari s samo hudobo, samo, da bi spravil s tega sveta vse „klerikalce“. Pa to je sment, da liberalcem njih hudobno početje ne gre po sreči, smola jih spremlja po vseh potih. Od laži so živeli, od laži tudi povsod umirajo.

**V Ljubljani** so dne 30. maja priredili pristaši Slovenske ljudske stranke časten večer oproščenemu občinskemu odborniku Kregarju. Vsi govorniki, ki so pri tem večeru nastopili, so povdarjali, da je treba nadaljevati brezobzira boj proti liberalizmu in pred vsem proti liberalnim časopisom ter na vse moči delati, da bo zahajal v vsako pošteno slovensko hišo katoliški časnik. Štajerci imamo dovolj povoda, da se pridružimo temu sklepu kranjskih somišljenikov. Sedaj pride drugo polletje in lepo bi bilo, ako bi število naročnikov s 1. julijem zopet poskočilo za par tisočev. Ako hočemo, se to lahko zgodi, zato kličemo: Na delo!

**Voditelj slovenskih socialnih demokratov** se imenuje Etbin Kristan. Ljubljanski „Slovenec“ ve o njem povedati, da je bil ta Etbin Kristan z razsodbo z dne 16. septembra 1895, št. 19.680 pred sodiščem Alsergrund na Dunaju obsojen na 10dnevni zapor radi prestopka proti par. 461 kazenskega zakonika, torej radi poneverbe ali goljufije.

**Katoliška „Unija“.** Na Dunaju se je ustanovila dne 30. maja Katoliška Unija (Zveza), ki ima namen, zvezati vse katoliške organizacije cele Avstrije brez razlike na narodnost. Na shodu sta govorila izmed Slovencev dr. Korošec in dr. Krek. V odbor, ki ima pripraviti to zvezo in jo voditi, sta bila izvoljena iz naše škofije stolni dekan dr. Mlakar in deželnega glavarja namestnik dr. Jankovič.

**Sijajna zmaga katoličanov v Belgiji.** V nedeljo so se vršile v Belgiji volitve za državni zbor. Kljub temu, da so se liberalci in socialni demokratje združili proti katoličanom in so se z divjo silo vrgli v volilni boj, hoteč iztrgati katoliški stranki večino iz rok, so vendar katoličani krasno zmagali. Dosedaj je imela katoliška stranka v belgijskem državnem zboru samo 6 glasov večine, sedaj pa šteje njena večina celo 10 glasov. Za liberalce je letos slabo leto. Propadli so na Dunaju in sedaj tudi v katoliški Belgiji. Tudi za slovenske liberalce je propad njili belgijskih bratcev slaba tolažba.

**Bolgarski kralj Ferdinand** je v soboto, dne 1. junija, s kraljico Eleonor in s svojima sinovoma, prestolonaslednikom Borisom ter princem Cirilom prišel na Dunaj na obiske našega cesarja. Na kolodvoru so pričakovali bolgarske goste cesar, prestolonaslednik Franc Ferdinand ter vsi na Dunaju navzoči nadvojvodi. Dunajsko ljudstvo je na ulicah glasno pozdravljalo cesarja in bolgarskega kralja. Obisk je znamenje, da živi pridna bolgarska dežela z našo državo v zelo prijateljskih razmerah. Naš cesar je zopet popolnoma zdrav in baje zelo dobro in zdravo izgleda.

**Pijančevanje in družina.** Dr. Demme, otroški zdravnik v Bernu v Švici, je opazoval od leta 1878—1890 otroke 10 pijanih in 10 zmernih družin. V družinah starišev-pijanecv je bilo 57 otrok. Od teh jih je umrlo 12 takoj po rojstvu za življensko slabostjo, 13 pa v prvih mesecih za božjastjo, 6 je bilo norih, 16 bolehalih in telesno nerazvitih, le 10 je bilo popolnoma zdravih. Izmed 61 otrok zmernih družin so umrli le 3 takoj po rojstvu, 2 v prvih mesecih, 6 je bilo bolehalih, vsi drugi pa zdravi. Tako vpliva pijančevanje starišev na otroke in jim uničuje zdravje in življenje že v nežnih letih, ali pa jih stori pohabljeni in nesrečne za celo življenje. Najžalostnejše pa je, da podedujejo otroci po stariših nagnenje do pijače.

**Casopisje na Ogrskem** naglo raste. Pred 30. leti je bilo na Ogrskem le 320 časnikov, sedaj jih je 2050. V Budimpešti izhaja 33 dnevnikov, ki imajo 2 milijona naročnikov. Na Dunaju izhaja le 21 dnevnikov v 900.000 izvodih. Ogrski judje znajo posebno dobro izrabljati moč časopisja. Katoliški Slovenci, strnimo se tesno okrog naših katoliških listov. „Slov. Gospodar“ naj se širi vedno dalje in dalje. Kvišku zastava slovenskega katoliškega časopisja!

**Banka „Slavija“.** Dne 15. maja se je vršil v Pragi viharjen občni zbor zavarovalnice banke „Slavija“. To zavarovalno družbo imajo po večini v svojih rokah pristaši liberalnih Mladočehov. Katoličani nimajo v upravnem svetu nobenega zastopnika. Med opozicijo in večino je prišlo na občnem zboru do burnih prizorov. Manjšina je očitala liberalni večini slabo gospodarstvo. Za nas Slovence je najbolj pametno, da zavarujemo svoje imetje in življenje pri domačih zavarovalnicah, ki jih dobro poznamo. Taka je „Vzajemna zavarovalnica“ v Ljubljani.

**Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani** nam je po svojem glavnem zastopniku za Štajersko, g. Pograjcu, vposlala letno poročilo za leto 1911, iz katerega povzamamo sledeče: Do konca leta 1911 se je izdalo v oddelku za požare 80.424 polic, v oddelku za zvonove 2438 polic, na novo v letu 1911 12.738 polic. Skupna zavarovalna svota znaša 142 milijonov, 879 tisoč 428 K, prirastka v letu 1911 je nađ 11 milijonov K. Odškodnine je plačala Vzajemna v oddelku požara v letu 1911 339.668.79 K, v oddelku za zvonove pa 5 tisoč 434'38 K; skupno v 20 letih 1 milijon 152.411'08 kron. Za varnost obveznosti Vzajemne zavarovalnice jamčijo poleg plačila zavarovancev, ki so leta 1911. že plačali 409.509'80 K, še sledeči plodonosno naloženi zakladi: ostanek ustanovnega zaklada 80.000 K; varnostni zaklad 35.000 K ter premijska prihrana 91 tisoč 745'22 K. Navedene številke jasno kažejo napredek naše edine domače zavarovalnice, ki se s tem sama priporoča. Naša domača zavarovalnica je pa tudi v tem hudem letu požarov pokazala svojo krepkost ter dokazala, da je vredna zaupanja, katerojej izkazuje večina Slovencev. Vzajemno zavarovalnico zastopa za Štajersko g. Franc Pograjc v Mariboru, ki je vnet naš pristaš in rad podpira naša društva.

**Velika narodna veselica** na Činžatu pri Falu, ki se vrši v nedeljo, dne 9. junija, bo sestanek Slovencev iz cele Dravske doline in Pohorja. Opozarjamo še enkrat, da se vrši veselica tudi pri slabem vremenu, ker je na razpolago velik kozolec, ki ima prostora za več sto ljudi. Za zabavo in izbornu postrežbo je preskrbljeno, tako, da ne bo nikomur žal, ki se udeleži te narodne veselice na našem zelenem Pohorju. Na veselo svidenje Slovenci in Slovenke iz Dravske doline in iz zelenega Pohorja!

**Koroška slov. mladina** je imela Binkoštni ponedeljek v telovadnici Narodne šole v St. Rupertu pri Velikovu prav lep shod, na katerem so govorili gg. r. Marko Natlačen in Ljubljane kot zastopnik Slov. Straže, državni poslanec Grafenauer in msgr. Val. Podgorc. Sklenilo se je, da naj bo na Binkoštni ponedeljek vsako leto ondi shod. Koroška mladina gre po stopinjah naše vrle Štajerske mladine.

**C. kr. poštnohranilnični urad** na Dunaju je te dni razposlal račun za leto 1911. Dne 31. decembra je v uradu poslovalo 2415 uradnikov obojega spola in 157 strežnikov. Denar zbirajo vse pošte po državi. Sprejelo se je za 18.873.967 K 23 vin., izdalo pa za 9.017.014 K 24 vin., in za 9.956.932 K 99 vin. dobili so čistega dobička.

**30letnica trozveze.** Dne 22. maja je minulo 30 let, kar obstoji trozveza med državami Avstrija, Nemčija in Italija. Največji dobiček od trozveze ima Nemčija, ker se vsled njenega vpliva v Avstriji podpira nemški duh, obenem pa ima Nemčija tudi velik gospodarski dobiček od te zveze.

**Koleka proste** so vse prošnje, ki jih vložijo lastniki živine radi odprave varnostnih odredb proti raznim kužnim boleznim, nanašajoč se na postavbo o kužnih boleznih od 6. avgusta 1909 in tozadevne odredbe z dne 15. oktobra 1909. Če se vloži taka prošnja za odpravo varnostnih odredb, naj se sklicuje posestnik na tarifno določbo št. 44 pristojbinskega zakona.

**Izvažanje živine iz Srbije** v Avstrijo. Določeno število svinj za izvažanje iz Srbije v Avstrijo je bilo doseženo s 1. junijem. Odslej se do sklepanja novih pogodb med obema državama ne sme uvažati v Avstrijo srbskih svinj; radi tega je pričakovati, da ostanejo cene našim svinjam trdne ali pa se celo vzdignejo. Rogate živine sme Srbija še poslati v Avstrijo 50.000 glav. Seveda se pošilja le meso zaklane živine.

**Vinogradi na Hrvaškem** so vsled letošnjih pomladnih mrazov veliko trpeli. Ponekod je uničenega do ¼ zaroda, ponekod le 10%. Trpele so zlasti zgodnje vrste. Tudi zgodnje sadje je pezeblo.

**Kužne bolezni.** Črne koze so se pojavile tudi v Pragi. Sedaj je dognano, da so črne koze na Poljsko in Češko zanesli iz Italije. — Kolera se je pojavila zopet v Južni Italiji, kakor poročajo nekateri listi.

**Vojaški dopusti,** katere je uvedla vojna uprava za čas, ko se spravljajo poljski pridelki, so za kmetijski stan znatna pridobitev. Pomanjkanje delavcev je ob tem času najbolj občutno. Taki dopusti so dovoljujejo kmetiskim posestnikom, oziroma njihovim stanovom in pa poljedelskim delavcem po poklicu, in sicer pridejo ti zadnji v poštev osobito tedaj, ako služijo v zadnjem letu. Čas za dopust določi po posameznih četah zbornu (korno) poveljstvo v sporazumu s političnimi oblastmi. Dopusti se podeljujejo, kolikor dopuščena vojaška služba, za žetev, za košnjo, trgatav in nekatera druga opravila, ki imajo za posamezne kraje večji in splošnejši pomen. Navadno traja dopust 3 tedne. Prostiti za dopust ima praviloma vojak sam pri raportu; dovolitev in odklonitev pristoji četnemu poveljniku in je seveda zavisna od obstoječih službenih razmer in od tega, kako se dotičnik vede. Moštvo na dopustu mora nositi civilno obleko. Dopustniki imajo, ako se izkažejo z dopustnico, na železnicah pravico do takih znižanih cen kakor vojaške osebe, ki potujejo izvenslužbeno.

**Osebnja zadruga** za vnočevanje živine in pospeševanje živinoreje, reg. zadruga z omejenim poročtvom ima v ponedeljek, dne 10. jun. ob 9 uri dop. v prostorih Zadrug. Zveze v Mariboru svoj občni zbor, h kateremu se vsi člani uljudno vabijo. Dnevni red: Poročilo načelstva in nadzorstva, odobritev rač. zaključka za l. 1911. Slučajnosti. Ako ob 9. uri ni dovolj članov navzočih se vrši drugi občni zbor eno uro pozneje, ki sklepa ob udeležbi vsakega števila zadrugarjev.

## Mariborski okraj.

**Maribor.** Izžrebani porotniki. Za porotniško zasedanje v mesecu juniju so izžrebani naslednji porotniki: Glavni porotniki: iz mariborskega mesta: Franc Pergler mlajši, kolarski mojster; Fran Podgoršek, bandažist; Jožef Sagaj, hišni posestnik; A. Stauder, gostilničar; iz mariborskega okrajnega glavarstva: Peter Lorber, mlinar in posestnik, Gornji Porčič; dr. Milan Gorišek, odvetnik, Sv. Lenart; Franc Šabeder, posestnik, Gornja Korena; Anton Baumgartner, posestnik, Pernice; Fran Ferk, posestnik v Ciringi; Franc Vollmaier, posestnik, Vurmat; Alfonz Högenwarth, trgovec, Fram; Fr. Korman, posestnik, Kumen; Ivan Pinterič, posestnik v Rušah; Janez Reibenschuh, posestnik, Pobrežje; Štefan Pliberšek, posestnik, Gornja Bistrica; Andr. Mahoritsch, gostilničar, Makole; Štefan Pohere, posestnik, Sele; Ivan Čakš, pek, Slovenska Bistrica; iz ptujskega mesta: Hans Molitor, lekarnar; Ljudovik Schosteritsch, trgovec; iz ptujskega okrajnega glavarstva: Adalbert Perko, trgovec, Ormož; iz ljutomerskega okrajnega glavarstva: Karol Korath, ravnatelj opekarne v Črešnjevcih; Vincenc Steinbrenner, oskrbnik v Negovi; Janez Hrašovec, posestnik, Mala Nedelja; Aleksander Anoscheg, posestnik v Ljutomeru; Franc Wirth, steklar, Ljutomer; iz slovenjgraškega okrajnega glavarstva: Alojzij Brudermann, posestnik, Marenberg; Edvard Pivec, posest., Ribnica; Jožef Ptačnik, posestnik, Ribnica; Pavel Osrainik, posestnik, Vuhred; načdomestni porotniki: Ivan Andraschitz, trgovec; Viljem Berner, pek; P. Drogenik, mizar; Alojzij Frei, hišni posestnik; Jos. Kautschitsch, trgovec; Maks König, lekarnar; Aleksander Letonja, krojčar; Janez Lewesch, hišni posestnik; Josip Leyrer, mesar, vsi iz mariborskega mesta.

**Maribor.** Na nedeljskem cvetličnem slavlju, čegar čisti dohodek je bil namenjen za olupševalno društvo, so nekatere nemške frajlice pobirale tudi za Šullerajn in Südmarko. Obžalovanja vredni so tisti Slovenci, ki so vkljub temu vstrajali pri tej prireditvi. — Klobučar Bregar v Gosposki ulici se hučuje po gostilnah nad tistimi Slovenci, ki ga pikajo po časnikih, ker je v Kamnici se pri občinskih volitvah tako silno trudil za posilninem. Ta jezljivi gospod je celo rekel: „Vun do Plofn unt do bindišn Pauern bin i net reich wurdn.“ No, no, g. Bregar, bodite vendar drugokrat bolj odkritosrečni, pa vrzite vse tiste „bindišn paure“ vun iz Vaše štacune, pa Vam ne bo treba postati še bolj bogat.

**Kamnica.** Načuditelj Hofbauer je odložil županstvo. Vzel si je tudi dopust za cele tri mesece, ker se je bojda preveč zjezil pri volitvah. Zakaj pa? Saj smo slovenski posestniki imeli vendar pravico in dolžnost, se volitve udeležiti. Sicer pa svetujemo g. Hofbauerju, naj se ne jezi preveč, ker jeza škoduje zdravju.

**Pesnica.** Vedno bolj se širi vest, da je šullerajnska šola na Pesnici že zagotovljena. Pobirajo se za njo na vse mogoče načine Judeževi groši. Pirejajo se gledališke predstave, pričinja se tudi polagoma lov na slovenske otroke. Nemških otrok namreč na Pesnici ni, da bi zahajali v njo; zato jo hočejo pesniški odpadniki napolniti s slovenskimi, da na ta način vzgojijo narodne izdajce. Slovenski Pesničanje pa imejmo pamet ter ne dajmo nobenega otroka v to šolo-mučilnico, ker v eno ali dverazrednici se otrok gotovo ne more toliko naučiti, kakor pa v dvojezični petrazrednici v Jarenini. Otroci slovenskih starišev v slovenske šole!

**Sv. Marjeta ob Pesnici.** Na Trojičko nedeljo, dne 2. junija t. l., je vladalo v naši župniji čisto in neskaljeno veselje. Proti osmi uri zjutraj so med slovesnim streljanjem in zvonjenjem došli k nam prevzvišeni g. knezoškof, da nam birmajo naše otroke, pa tu-



di, da nam blagoslovijo našo novoslikano, znotraj in zunaj čedno prenovljeno farno cerkev. Podmogočnimi, krasno opletenimi, od vihrajočih zastav obkroženimi slavoloki, so bili Prevzvišeni prisrčno pozdravljeni že pri vstopu v župnijo po mladenki Jožefi Ferki, potem v občini Vosek po učenki Mar. Podhostnik, zlasti pa v bližini cerkve vprico pešteviline množice ljudstva po domačem g. župniku, po učenki Alojziji Pavalec, mladenki Mar. Uhl, mladenicu Fr. Vakaj, po zastopnikih učiteljstva, c. kr. orožništva in občinskih odborov. Po slovesnem vходу v cerkev, so Nadpastir najprej blagoslovili nove, oziroma prenovljene kipe, podobe, slikarije in okraske na treh oltarjih, po vsej cerkvi in v zakristiji, več križev in cerkveni tlak. Blagoslovljenje je trajalo od 8. do 10. ure. Nato so služili sveto mašo, med katero so skoraj vsi pričujoči verniki iz Njihovih rok prejeli sveto obhajilo. Po maši so nam na podlagi besed nedeljskega lista „Ljubimo torej Boga, ker nas je on poprej ljubil!“ s pridržnice razložili, kako nam slikarji na treh poljih cerkvenega oboka, namreč križ, Srce Jezusovo in sveta evharistija, oznanjujejo ljubezen božjo, in kako so nam svetniki, ki so naslikani kot častilci teh treh svetih znakov, vzgled goreče in požrtvovalne ljubezni do Boga. Zares, naša lična cerkev, ki smo jo pod modrim vodstvom svojega dušnega pastirja z združenimi močmi za blizu 8 tisoč kron dali tako lepo popraviti, nam bo odprta knjiga, iz katere se bomo mogli vselej učiti, kako naj častimo sveti križ, presv. Srce Jezusovo, zlasti najsvetejše Rešnje Telo. K sklepu v srce segajoče pridige so premilostivi knez izrekli višepastirsko zahvalo vsem, ki so pripomogli k preobnovitvi naše cerkve ter so vlč. g. Jeru. Frangeža očitno imenovali za svoje ga kn. šk. duhovnega svetovaleca. To odlikovanje nas je vse vzradostilo, ki poznamo blagega gospoda župnika. Po pridigi in po molitvi za rajne je prešlo 250 otrok zakrament svete birme. Veličastna, nepozabna slavnost, je trajala do 1. ure popoldne. Dasi je bila nedelja, je vendar prihitelo k nam 14 duhovnikov (v Kamnici jih je bilo na binkoštni terek 18), da se še enkrat poklonijo svojemu prevzvišenemu Nadpastirju, ki so čovršili pri nas birmovanje v dekanatu Maribor ob levem Dr. bregu., v katerem je bilo skupaj 2795 birmancev. Slavnosti pri nas sta se udeležila tudi gg. graščak na Hrastovcu, Al. pl. Kotilas, in poveljnik orožništva, ritmajster Oskar Hauer. Med obedom so domači pevci kaj izvrstno zapeli primernih pesmi. Zadnje „Pozdrav“, je zložil in poklonil ekscelenci g. učitelj Mirko Vauda. Premilostivemu knezu kličemo v slovo iz hvaležnih src, kar je bilo zapisano na sprejemnem slavoloku: Priserena Vam zahvala bo di, Naj angel božji z Vami hodi!

**m Iz mariborske okolice.** Po naključju mi pride v roke ptujski „Stajerc“. Malo ga pogledam in vidim med dopisi „Gams, (obč. volitve)“. Potem iz Koroškega: „Korošci, razširjajte „Stajerca“, ki je edini list v slovenskem jeziku!“ Če je to res slovenski list, pa ne zna, kako se imenuje Gams slovensko, je v slovenskem jeziku še večji revček kot v politiki. Dopisnik najbrž ni dosti hodil, in zato mu svetujem, naj gre v Kamnico, tam se bo že naučil, kako se pravi po slovenski Gams. Seveda mariborske gospe so letošnje občinske volitve malo pretresle povsod, ne samo v Kamnici, kajti kmetje se bodo počasi spametovali in pokazali Stajercijancem hrbet; na ptujskega smrdljivega Šnopsarskega „Stajerca“ pa tako nobeden ne verjame. Nekateri mariborski trgovci ga vsiljujejo, in če ga še kateri vzame, reče: Za stranišče je dober, za drugo pa ni. Najbolj so zdaj volitve mestnim gospodom možgane v glavi zmešale. Dozdaj je bilo zmirom vse dobro, kar so mariborski gospodje sklenili v občinskem odboru; najbolj so gledali na ceste, pa samo tedaj, kadar je bilo malo dežja; tedaj je moral dobro paziti, da si ni čevljev sezul, zdaj bo baje že boljše.

**m Sv. Križ pri Mariboru.** Tukajšnje Bralno društvo slavi letos, kakor se je že povdarjalo, 25letnico svojega obstanka. Slovesna proslavitev iste se bo obhajala dne 4. avgusta t. l. Slavna bratska društva od blizu in daleč se že sedaj opozarjajo na to slavlje ter se prosijo, da isto blagohotno upoštevajo ter svoje prireditve za ta dan opustijo in prav mnogoštevilno pohite na skrajno severno točko med obmejne brate Slovence k prijaznemu Sv. Križu na visokem Kozjaku. Zlasti se še vabijo bratje Orli iz Maribora, Hoč in Slivnice, da nas ob tej priložnosti počastijo s svojim skupnim obiskom in — ako mogoče — razveselijo z javno telovadbo. Cenjeni rodoljubi se pa lepo prosijo, da nam za to redko domoljubno slavnost blagovolijo nakloniti velikodušne darove v vinu ali denarju. Morebitne pošiljatve naj se naslovijo na g. Filipa Galunderja, župana pri Sv. Križu nad Mariborom, pošta Zgornja sv. Kungeta. Slovenci, dan 4. avgusta bodi veličastni skupni praznik obmejnih Slovencev na prijaznem griču pri Sv. Križu nad Mariborom!

**m Iz Slovenskih goric.** Že čez leto dni se klati okoli Sv. Lenarta po Slov. goricah s svojo ženo nek agent. Na ta dva človeka se bo morala obrniti večja pozornost. Vsiljujeta namreč našemu ljudstvu svojo tujo zavarovalnico. To delo se jima sicer ne more zabraniti, pač pa se je čuditi raznim tukajšnjim zastopnikom Vzajemne zavarovalnice in Slavije, da na to dvojico bolje ne obrnejo svoje pozornosti. Dotični agent je namreč tudi znan kot posebno huđ Nemeč. On sploh ne zna slovensko govoriti, ampak celo delo prigovarjanja za zavarovalnico prevzame njegova soproga. Znanih mi je več slučajev, kjer se je ta agent hudoval nad slovenskimi poslanci in hvali ljudstvu nemško, oziroma Stajercijansko politiko. Zdi se, kakor da bi ta človek ne bil samo plačan kot zavarovalni agent, ampak obenem tudi kot političen agent. Naše

mu ljudstvu v Slov. goricah okrog Sv. Lenarta pa se svetuje, naj preveč ne zaupa temu agentskemu paru, ampak naj ga kar odslovi. Tako bo izostala marsikatera neprijetnost in morebitna tožba. Na ta način se bo odvrgla marsikatera škoda. Priporočila se tedaj še enkrat: V prihodnjem se bo moralo z večjo pozornostjo opazovati „delovanje“ tega agenta po Slovenskih goricah!

**m St. Ilj v Slov. gor.** Naseljeni in novopečeni lutrovci gojijo že čel čas željo po lastni protestantski cerkvi. Dosedaj opravlja lutrovski pastor protestantsko službo božjo pri Hempelnu v Cirknici. A Svabi s tem niso zadovoljni. V nedeljo, dne 2. junija, sta se vršila dva shoda radi protestantske molitnice, ki bi se naj zidala nekje v St. Ilju. A zediniti se ne morejo lutrovski verniki, kje naj bi stala ta cerkev. Nekateri jo hočejo imeti v St. Ilju, drugi v Cirknici, nekateri pa celo na Stari gori, da bi imeli do nje bližje sedanji in bodoči svečinski častilci Martina Lutra. Upali so, da jim bo dala Südmarka denar, a ta ga nima, prazna je njena kasa. Tako daleč je že torej prišlo, da dobimo v St. Ilju v doglednem času lutrovsko cerkev. Katoliški Slovenci stojte na straži!

**m Sv. Rupert v Slov. gor.** Dne 22. maja t. l. se je poročil vzgledni mladenič Jakob Stiper, predsednik našega Bralnega društva, s pridno mladenko Ivanjo Silec. Na mnoga in srečna leta! — Danes, dne 3. junija, pa smo spremili k hladnemu počitku g. Tomaža Krajnc, veleposelnika v Spodnji Vohičini. Pogreb je bil jako slovesen. Udeležba je bila velika. Pokojnik, star 80 let, je bil mož stare korenine, globokoveren in blagega značaja. Počivaj v miru!

**m Slivnica pri Mariboru.** Ko sem šel po Tegethoffovi ulici v Mariboru na binkoštni ponedeljek na kolodvor, me srečajo štirje mestni gospodiči. Pozdravim jih, oni me pa zaničljivo pogledajo, in ko so zapazili znak Orla, se glasno zakrohotejo in na pozdrav odgovorijo: „Das ist ein windischer Trot!“ Jaz pa grem mirno dalje svojo pot! To vam je nemška omika! — Slivniški Orel.

**m St. Lovrenc nad Mariborom.** Slovenci! Pojdimo prihodnjo nedeljo popoldne ob 3. uri na veliko ljudsko veselico pri Brezneliju na Činžatu! Mariborski rokodelski pomočniki bodo uprizorili krasno in poučeno gledališko igro; šaljivo streljanje in druge poštene zabave se bodo nudile! Prijetna pot za izletnike vodi mimo narodne Lamprehtove hiše na Kumenu. Izletimo! — Senilovrenška Slovenska Straža.

**m Račje.** V naši občini se je treba z odprtimi očmi in trdnim značajem postaviti v bran proti tujemu nasilstvu. Zakaj trpite kmetje in sosedje — nekateri še nevede pomagata — med seboj novoustanovljeno društvo? Ali ne veste še tega, da prede pajek svoje mreže, da dobi svoj plen, katerega vjame in mu neusmiljeno izpije kri. Tako dragi moji sosedje kmetje rački, ne pustite, da se šopirijo tuji v vaši sredini, ne dajte se vjeti v njihove zanjke, katere so za vas tako zvito spletene, ampak dajte vedeti onim političnim pajkom, da je njih trud zaman. Nekateri pravijo nepremišljeno: bolje za naše otroke, ako znajo nemški. Dobro, pritrjujem, da se naj vsak trudi, da se kolikor mu mogoče tujih jezikov nauči. Ali mislite enjani bralci „Slovenskega Gospodarja“, da je onim nemškim društvom, ki se vsiljujejo v vašo sredino, to je tistim pajkom, ki vam nastavljajo mreže, za vas in vaše otroke in za našo boljšo bodočnost? Ne, njim je za vaše prihranjene kronice in za vašo dečo, ki bi jo radi potučili. Ali morete mirno gledati tiste privandrane skrice, ki vas merijo od pete do vrha in hočejo takorekoč gledati preko vaših glav, kakor da bi bili vsi od njih odvisni. Njihove ošabne in častilne oči niso vaše prijateljice. Torej Račanci, oprezni in previdni bodite, ne dajte raznim ribičem obrege lova, naj se vrnejo s svojimi mrežami v visoko gorovje, kamor najbolj spadajo.

**m Zg. Poljskava.** Dne 3. t. m. je umrl po dolgi, mučni bolezni, g. Ferdinand Schlosser v 41. letu svoje starosti. Bil je vedno vnet in zaveden Slovenec in katoličan, kar je zlasti pokazal za časa svojega županovanja; vedno je bil tudi zvest naročnik in bralec „Slovenskega Gospodarja“. Lani je moral vsled neizprosne letike odložiti županstvo in letos je podle gel tej bolezni. Pogreb vrlega rajnega se je vršil v sredo, dne 5. junija zjutraj. Lahka mu zemljica! Zalujochi soprogji, materi in bratu naše sožalje!

**m Maribor.** Za dijaško kuhinjo so darovali naslednji p. n. do brotniki in dobrotnice: Spintre, prof. 2 K; hranilnica in posojilnica na Dolu 20 K; slovenski sedmoletni mariborske gimnazije na mesto venca na grob prof. dr. Šorna 15 K; Jezoček, notar na Vranskem, na mesto venca na grob nadsvetnika Josipa Rotner 10 K; Volčič, župnik, vrečo krompirja. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plačil!

**m Jarenina.** Na Petrovo, 29. junija se vrši tukaj velik dekanjski deklinski shod. V cerkvi in na shodu zunaj cerkve govori dobro znani mladinski organizator g. dr. Hohnjec iz Maribora. Dekleta iz Slov. goric, 29. junija v Jarenino!

**m D. M. v Puščavi.** Puščavani! Ako želite videti poučljivo gledališko predstavo, slišati lepo petje, zadeti „častno svetinjo“ pri streljanju in imeti počteno zabavo, prihitite gotovo prihodnjo nedeljo popoldne na Činžat k Brezneliju na veliko ljudsko veselico, katero priredi „Podružnica Slov. Straže“ za St. Lovrenc in Puščavo s sodelovanjem mar borske.

**m Smolnik.** Smolničani! Iskačimo se kot zavedne Slovence in pojdimo v nedeljo popoldne v Činžat k Brezneliju na veliko ljudsko veselico.

**m Sv. Lenart v Slov. gor.** Katol. polit. društvo priredi v nedeljo, dne 16. junija t. l. dopoldne župnanski shod. Porotajo poslanci dr. Korošec, Roškar, Pišek. Natančneje poročilo sledi v prihodnji številki. Župani, pa tudi drugi mošje in mladeni, vsi na shod.

**m Hoče.** Dne 16. junija po rani službi božji ima naša kmečka hranilnica in posojilnica redni letni občni zbor pri Karlu Novaku. Govoril bo g. nadzornik Vlad. Pušenjak. Može pridite!

**m Hoče.** Naše bralno društvo priredi v nedeljo dne 9. junija po večernicah s sodelovanjem Deklinske Zveze veselico, katere čisti dobitek se porabi za nabavo nove zastave Mladeniške Marijine družbe. Dnevni red je ta le: 1. Petje, poje mešan zbor. 2. Govor, govori članica Deklinske Zveze. 3. Deklamacija. 4. „Časica kave“ veseligrva v enem de-

janju, igraji dekleta. 5. Srečolov. 8. dež 1 K, stojišče 40 vin. Vsi zavetni Hočani in sosedje, pridite v obilnem številu.

## Ptujski okraj.

**p Ptuj.** Prav veseli dan je bil dne 2. junija za našo mladino. Marijina družba in telovadni odsek Orel sta naredila izlet na Vurberg. Udeležilo se ga je 30 članov z gosp. duhovnim voditeljem, dateri je imel tudi pozno pridigo. V lepih besedah nam je razložil, kakšen mora biti mladenič, ki se sme imenovati katoliško-naroden mladenič: veren, trezen, naroden. Pri poznem sv. opravilu so pristopili vsi mladeniči k mizi Gospočovi. Po opravilu smo se podali v gostilno gospoda Goloba. Omeniti moram, ko smo prišli prvokrat proti gostilni g. Goloba, ni še bilo nikjer nič napisano, ko smo se pa vračali, je bilo na plotovih s kredo napisano 3krat „Čuki“. O ti olika vurberških nasprotnikov! In kako neumni so še vrhu tega naši liberalci in nemškutarji, ker kar po plotovih pišejo svoja prava imena. Nismo se prav nič jezili zavoljo liberalnih in nemškutarskih čukov, temveč z orlovskimi znaki smo ponosno korakali naprej mimo zaplotnih naprednjaških čukov.

**p Ptuj.** Kdor želi kupiti kakih 900 litrov vina, sladkega, svetle barve, liter po 88 vin., naj se oglasi v pisarni Kmečke posojilnice v Ptuj.

**p Spuhlje pri Ptuj.** Na Binkoštni ponedeljek je bil izvoljen županom naše občine g. Job, posestnik, ki je izvolitev tudi sprejel.

**p Mihalovci.** Mladi Petovar baje zato ni več hotel biti v solskem odboru, ker so si ga ormoški Sokoli volili v odbor, v dveh odborih pa ne more dobro delovati; verujemo, saj v nobenem nič kaj ne stori.

**p Gornje Salovec.** Že dolgo let opazujem, kako lepo napredujejo naši posestniki v verskih in gospodarskih rečeh. Posebno mladina, oziroma dekleta, se prav pridno zbira pod zastavo Marijino. Naš sovražen liberalizem, ki je že povsod iskal stanovanja, se je tudi priklatil v našo občino. Nekatera dekleta so se že precej navlekla liberalnega duha in začela lažljivo napadati poštene ljudi in Marijine družbenice, udeleževati se plesišč in drugih liberalnih veselice. Ne dolgo od tega so dobila na liberalnem plesišču od fantov steklenico žganja in posledica je bila, da so na poti domov ponoči izgubila v cestni luži svojo tovaršico. Kaj ne, taka dekleta pa so poklicana, da bi sodila Marijine družbenice? Ta liberalna dekleta, ki niso ne tič ne miš, naj bi si ustanovila svoje društvo z napisom: „ahle za šest.“ Znaki pa bi morali biti sestavljeni tako-le: mala železna ploščica, na vrhu šopek, pod šopkom smodke navskriž, spodaj pa stekleničica z napisom: „ahle za šest.“ Po takih znamenjih bi se ta liberalna družba najbolje spoznala.

**p Svetinje.** Dovolite malo prostora tudi za liberalce! Vi ne veste, kako grozna nesreča prihaja čez celi ljutomerski in ormoški okraj in čez središko cesarstvo. Že sedaj, ko nas še ni zadela, smo popolnoma pobiti gospodje liberalci, ko nas pa zadene, bomo pa gotovo vsi proč. Pomagajte torej, prosim. Vi veste, kako strašno radi imamo vsi našega Komarovega Mihaleka, saj bi ga tudi vi imeli, če bi ga le enkrat videli. To vam je lep človek, črne lase in črne oči, pa nosek, oh, tega je bilo veselje gledati, tako lep je bil, da ga ni takega v petih kraljestvih; bil je prav sredi lica, malo nad ustmi, bil dolg, pa ne preveč, pa bil je tanek, pa ne preveč, bil je pa tudi kratak, pa vendar ne preveč. Zdaj pa ta nesreča, ta lep nosek, v kalerega se je zagledala najkrasnejša vseli ženska, pa ni več lep; oh groza. Že dolgo smo se bali za to lepo stvarico, zdaj pa je vsega konec. Mihalek je namreč vtaknil svoj nos v vsako reč, seveda tudi v vsako klet, če le ni bila prazna, rad bi ga vtaknil tudi v vsak literček, pa se mu je zgodila pri tem strašna nesreča; gleštal sem ga zadnjikrat pri Jeruzalemu in videl vse na lastne oči. Bilo mu je menda zmanjkalo zvenka, žeja pa je bila, še velika, zato je takoj, ko je bil kovač že proč, bežal k njegovemu litru, hitro posrkal, kar je kovaču ostalo potem si pa ranil svoj drobn nos in zdaj, čujte, mu je začel otekati, da je tak, da ni več prejšnjemu podoben; vsak dan si ga od 8. do 9. ure popoldne in od 3. do 10. ure ponoči ogleduje v ogledalu, tarna in vzdihuje ter pravi: Joj, joj, kaj bo, zdaj pa nisem več Komarov Mihalek, zdaj sem pa nosorog, joj, joj, joj. — Ta žalost gre Komarovemu Mihaleku, ali kakor se zdaj imenuje, nosorogu, tako k sreči, da zadnjč svojega najboljšega prijatelja ni več spoznal, ko sta se srečala. Po pravici se bojimo, da so mu tudi možgani začeli otekati; in kaj bi bilo, če bi nam ta, nam tako dragi Mihalek, ne nosorog, same žalosti nad samim seboj umrl. Vidite, g. urednik, to Vam je žalost, kaj si bomo mi začeli, kdo bo potem vodil razne vaje, kdo praznil prijateljem in neprijateljem kleti! Dajte, pošljite nam zdravnika, ki se spozna na take živalice, kakor so nosorogi in ki more iz njih zopet narediti Komarke, sicer bo s Komarovim Mihalekom konec vseh njegovih prijateljev v lotmerskem in ormoškem okraju in v središkem cesarstvu.

**p Središče.** V eni številki „Slovenskega Gospodarja“ smo nasvetovali našemu ščureku, naj vzame svojo bisago ter naj v kratkem odpotuje iz Središča. Takoj drugi dan nas je presenetil s svojo nenavadno ubogljivostjo, ko je jemal slovo od svojih liberalnih prijateljev, pripravljen za odhod. Dasi še slab in nezavrit, se je vendar podal na pot ter je že dvakrat izpraznil svojo bisago na domu liberalnega preroka „Narodnega Lista“, ki je kot krušni oče našega ščureka razposlal dogodke svojega rejenca, kateri si jih je prav skrbno zapisoval, po celem svetu z zavestjo, da je storil s tem svojo dolžnost. Slučaj je nanese,



da je tudi do mene priromala popolna borba našega ščureka s svojimi znamenitimi. Prebrskal sem njegove zapiske ter menil, da najdem med drugo šaro tudi tistih 30.000 K, ki so bile namenjene pokopčevanju „zvezarske golazni“, pa sem se zelo motil. Našel sem samo opise posameznih duhovnikov, Orlov in drugih „klerikalnih“ mož. Posebno našega č. g. kaplana kaj rad obiskuje, zato pa je tudi to vtaknil v svojo bisago ter je opisal vse, kar se še ni zgodilo ali pa ima zaznamovano drugače, kakor se je zgodilo. Med drugimi ima tudi zapisano, da je hodil v Maribor gledat in poizvedovat za dopisnikom Slovenske Straže, „Gospodarjevega“ pa že baje dobro pozna. Če je pa temu tako, si pa le pridi po obljubljeno smodko, katera je že dolgo pripravljena in pričakuje tistega liberalca, kateri bo zvedel za dopisnika „Slov. Gospodarja“. Ker pa bi naš ščurek rad prejel omenjeno darilo, si domišljuje, da je res uganil dopisnika, katerega ime bo pa moral seveda prej povedati. Kaj ne, skomine imaš po smodki, s katero bi se ti kratkočasil na svojem ponočnem potovanju. Se razume, da ščurki potujejo le ponoči, ker je to ponočni mrčes.

**Sv. Križ tik Slatine.** V nedeljo, dne 9. junija, priredi semkaj celjska orglarska šola pod vodstvom g. K. Bervarja izlet. Gojenci bodo peli popoldne pri večernicah in priredili na naših krasnih orgljah koncert, potem bodo v Čitalnici predstavljali dve igri: „Kmet in fotograf“ in „Krčmar pri zvitem rogu“; nazadnje bo pevski koncert na vrtu g. Franca Ogrizek. Vsi Križevljani in ljubi sosedje so k temu s tem prijazno vabljeni.

## Ljutomerski okraj.

**I Mala Nedelja.** Naša voda Turja preplavi cele travnike ob strugi, če n. pr. 4 dni deži. V njej pa so tudi dobre ribe, imenujejo se: karasi, pesači, kleni, pa tudi piškori. Do teh rib imajo nekateri ljudje posebno poželenje; čudno je le to, da kažejo nekako nevoljnost, in to v taki meri, ki ni na mestu. Čudni ljudje!

**I Sv. Jurij ob Ščavnici.** Kruta smrt nam je zopet ugrabila dne 25. maja pridno mladenko Marijo Vrtnjak iz Rožičkega vrha, staro 16 let. Rajna je bila pridna Marijina družbenica in je umrla po kratki in mučni bolezni, sprevidena s tolažili za umirajoče, vsled zastrupljenja krvi. Pogreba se je udeležila v ponedeljek velika množica ljudstva. Mnogo njenih sovrstnic, ki so jo drugače tako težko med seboj pogrešale, so jo spremile belo oblečene pa njeni zadnji poti. Dragim starišem, ki so stavili v njo najboljše upe, pa naše sožalje. Rajni svetila večna luč!

**I Terbegovci.** Dne 20. maja je umrl 84 let stari veteran Peter Znuđerl. Rajni je služil nad 9 let pod slavnim Radeckým-jem. Bil je navzoč v tedanjih bitkah in kakor je večkrat pripovedoval, so naši vojaki padali okrog njega, pa vsemogočni mu je bil milostljiv, da ga ni zadela nobena krogla. Od vojakov se je vrnil v svojo domovino v župnijo Sv. Benedikta v Ithovo. Od tam se je preselil v župnijo Sv. Jurija ob Ščavnici v Terbegovce, kjer je bil do pozne starosti vzoren gospodar, Zapušča šestero doraslih in preskrbljenih otrok ter lepo premoženje. Domačo veteransko društvo mu je priredilo veličasten pogreb. Spremili so ga z Kocmutovo godbo do farne cerkve in na pokopališče. Naj v miru počiva!

**I Mala Nedelja.** Kmetijska podružnica naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 9. t. m. po rani službi božji v šoli predavanje o živinozdravstvu, ki ga ima okr. živinozdravnik g. Pirnat iz Slov. Gradca. Pred vsem bode pouk o uporabi trsarjarjev in poštarikovih cevi v slučajih napejanja goveje živine, katere dobi podružnica od č. kr. kmet. družbe; nadalje se bo razpravljalo o najpogostejših živinskih boleznih. Vsekakor je prosto, staviti vprašanja tičočih se živinozdravniške vede.

**I Sornja Redgona.** Dekliška Zveza priredi povodom svoje desetletnice, dne 16. junija t. l. slavnost s sledečim vsporedom: 1. Predpoldne v cerkvi: 1. Ob 9. uri pridiga; po pridigi blagoslovitev slike presv. Srca Jezusovega v spomin desetletnice Dekliške Zveze 2. Slovesna sv. maša in skupno sv. obhajilo deklet. II Popoldne. Veselica na vrtu gostilne g. Osojnik v Gor. Radgoni: 1. Pozdrav predsednice. 2. „Pozdrav Srca Jezusovega St. peterka narodna dekleta“. Prizor v enem dejanju Spisala Tončka Kovačič. 3. Slavnostni govor. 4. „Ob desetletnici“. Dekl. Tončka Kovačič. 5. O zgodovini gornjeradgonske Dekliške Zveze. Govori Anica Gomilšek. 6. Govor pred podobo presv. Srca Jezusovega J. Petvar. 7. „Kako naj ženska ljubi svojo domovino“. Govori Tereska Kovačič. 8. Narodne pesmi Pojo dekleta Zveze 9. „Matorina podoba“. Igra v petih dejanjih; igrajo članice gornjeradgonske Dekliške Zveze. 10. Nastopi dragih govornikov in govornice izmed doslih gostov. Pridigo in govor pri popoldanski slavnosti je prevzel g. prof. dr. Hohnjec.

## Konjiški okraj.

**K Tolsti vrh pri Konjicah.** „Stajerčev“ dopisniček se je v svojem listu dne 26. maja t. l. št. 21 predrznil me napasti z lažnjivim dopisom, namreč, da me je tožila neka ženska, ter sem bil obsojen na 50 kron globe; in sicer zaradi podpore po lanskí suši. Sedaj pa mi dopisniček le kar naravnost odgovori, kedaj sem imel jaz pravdo z dotično osebo, kdo me je obsojil na 50 kron globe in kam se je izplačal odmerjeni znesek? Hitro z resničnim pojasnilom na dan! To mi moraš v kratkem dokazati, kajti sicer ostaneš prebrisan „Stajerčev“ dopisniček z bistro glavico tako dolgo obrekovalec in lažnjivec, dokler ne prideš z resnico na dan. Kmalu se bo na tebi izkazala resnica znanege pregovora: Laž ima kratke noge. Končno pa naj še tudi povem, kar se tiče zaradi podpore po suši, pri kateri se ni moglo vsem vstreti: Da kakor še vsemogočni Bog ni mogel vsem ustreti, kako bi torej mogel jaz?

Turk Fr., obč. predst. na Tolstem vrhu pri Konjicah.  
k Gračič. Minuli četrtek je po kratki bolezni umrl pridni hlapec Jožef Čretnik, star 73 let, rojen na

Frankolovem. V dolgi dobi službovanja doživel je čas, v katerem je postal hlapec z gospodarjem enakopraven državlján. Dandanes ima pri volitvah v državni in deželni zbor glas hlapca enako veljavo, kakor glas grofa ali drugega gospoda. In sedanjí pokojnik je novopridobljeno pravico, oziroma državljansko dolžnost, izvrševal ob volitvah v prilog Slov. kmečke zveze. Sveti mu večna luč!

## Celjski okraj.

**Celje.** Volitve v celjski mestni zastop se vrše dne 10., 11. in 12. junija t. l.; prvega dne voli III., drugega II. in tretjega dne I. razred. Vsak razred voli 8 odbornikov in 4 namestnike.

**c Celje.** Leta in leta se že vrši v Celju boj med slovenstvom in nemštvom, oziroma nemškutarstvom. Stari, deloma že rajni rodoljubi, na čelu jim rajni dr. Dečko, so s treznim delom pripravljali tla za slovensko Celje. Vedno več slovenskih obrtnikov se je naseljevalo v našem mestu, hiša za hišo je prehajala v slovenske roke, a nesreča je hotela, da so si prilastili rešilno „narodno“ delo v Celju ljudje, ki so za liberalne učitelje, advokate, uradnike in škrice osnovali takozvano „Narodno stranko“. Ta hip, ko so razni Kukovci, Božiči, Spindlerji, Lesničarji in kako se že zovejo razni vodniki in korporali „Narodne“, je bila zapečatena usoda slovenskega Celja. Če bi jih z bičem priganjal, se ti ti ljudje ne bodo brigali za razvoj Celja, saj imajo nujnejše delo razsajati in klobasariti po liberalnih shodih, farbati ljudi, streljati s papirnatimi kanoni na obstrukcijski način, zvezati se pri volitvah zoper „klerikalce“ z najstrupejšimi nemškutarji, ker se menda s tem najlepše reši „narodna“ čast „Narodne stranke“. Ni se torej čuditi, ako je v očigled takemu vzglednemu delovnjaku „Narodne“ se slovenstvo v Celju tako povzdignilo, da je med 940 volilci III. razreda za občinske volitve baje samo 165 volilcev-Slovencev, v II. med 65, celo 21 in v I. med 210. 39 slovenskih, kakor prerokuje evangelij slovenske liberalne inteligence, „Slov. Narod“. Ta članek tudi pravi, da so liberalci med nižjimi sloji „opravili najmanj narodnega in gospodarskega dela za njih narodnostno probujo in samozavest ter za njih gospodarsko okrepitev.“ Seveda, če se mora zunaj Celja hujskati proti rodnim bratom, proti K. Z., ne preostaja časa za osvojitve Celja. Gotovo se zdi liberalcu nemškutar manjše zlo kot slovenski „klerikalce“. Daleč, daleč ste prijadrili liberalci v Celju.

**c Hmelj.** Na zatečnem hmeljskem trgu je postal promet s hmeljem slabši. Cene so pri slabem hmelju za nekaj kron padle. Za tujim hmeljem se tudi malo povprašuje. Stajarskega in ogrskega hmelja je še precej na trgu, a se ga le malo proda. — Rast hmelja je radi zadnjega deževja na Češkem, kakor tudi v naših krajih, precej zaostala.

**c St. Jurij ob juž. žel.** Zgorela je poldrugo leto stara Neža Križnik, ker se je v neopaženem trenutku igrala z vžigalicami. — G. Avgust Kincel je kupil sosedno Kartinovo hišo, svojo pa je prodal gospodu postajevođji Žrjavu. — Kapelica v spodnjem trgu g. Gerzina je do malega dogotovljena. Kapelico in kip presv. Srca Jezusovega blagoslove prevzvišeni knez in škof, ko pridejo birmovat.

**c Dramlje.** Pogovor treh drameljskih naprednjakov o bližajočih se občinskih volitvah. Učitelj: Ljubi Jarnovič, kaj ti neki leži na srcu, da si že nekaj časa sem tako žalosten? — Dijak v pok.: Tudi jaz sem že to opazil pred nedavnim. — Trgovec Jarnovič: Kakor vama je znano, smo vsak dan bliže občinskimi volitvam. — Učitelj: Te volitve pa ja ne morejo imeti tako žalostne vsebine. — Jarnovič: Za tebe že ne, ampak meni bo pa takrat huđa predla, kakor še nikdar poprej. — Dijak v pok.: To so ti prerokovali „klerikalci“ že lansko leto, toda jaz mislim, da se v tem oziru ni treba ozirati na „klerikalne“ preroke, kajti dobrosrčni Drameljčani so nam že gotovo odpustili naše, ne ravno lepe reči, ki smo jih uganjali pri zadnjih državnozbornskih volitvah. — Učitelj: Ravno to sem hotel tudi jaz reči. — Jarnovič: Na tista prerokovanja res ne dam veliko, ali moje sanje, to je za mojo bodočnost nekaj usodepolnega. — Učitelj: In te so? — Jarnovič: O popolnem porazu naše stranke. — Dijak v pok.: Kaj res toliko držiš na sanje? — Jarnovič: Izkušnja me je že precej naučila, kajti moje sanje se navadno uresničijo. — Učitelj: To ti pa jaz tudi verjamem, kajti lansko leto si tudi pravil, da se ti je sanjalo, da Roblek pađe, in kaj je bilo? Sanje so se uresničile. — Dijak v pok.: Sedaj, ko imamo še dovolj časa, bi se pa s spretno agitacijo le še dalo nekaj doseči. — Učitelj: Za poskusiti bi bilo. Ti imaš vsak dan 24 ur prostega časa in greš lahko k vsakemu volilcu na dom agitirat, nekaj gotovo dosežeš. — Dijak v pok.: Veš, kar se tiče mojega prostega časa, mi nikar ne predbacvaj, ker o tem sem že od drugih dovolj slišal. — Učitelj: Oprosti, jaz nisem mislil tako. — Dijak v pok.: Kar je v moji moči, bom že storil in upam, da ne brez uspeha. — Jarnovič: Jaz pa naid zmago popolnoma obupavam, zlasti ker mi je lani po volitvah dal na znanje v „Slovenskem Gospodarju“ neki „klerikalce“, da dobim letos poplačano glavico in obresti, in kaj je hotel s tem reči, gotovo razumeta. Da bi pa naš ljubi dijak po hišah agitiral, je nevarno, ker jo še lahko kje izkupi in nevaležni „klerikalci“ bi ga začeli v „Slov. Gospodarju“ obirati. — Dijak v pok.: Parkrat me je že tako zadelo nekaj malega, toda vkljub temu hočem napeti vse moči, samo, da potisnemo „klerikalce“ nazaj. — Jarnovič: Od kar nas je B. Jesenek zapustil, je to nemogoče. — Učitelj: Od tega človeka bomo pa v „Narodnem Listu“

še pisali take reči, da bo, želeč si miru, popolnoma utihnil. — Jarnovič: To pa ni ravno priporočljivo, kajti on nam za vsako malenkost tako zabrusi nazaj, da nam kar sape zmanjka. — Učitelj: Potem bi bilo pa najboljšje, dobiti ga zopet v našo stranko. — Dijak v pok.: Da je to nemogoče, vama pa jaz jamčim. — Jarnovič: Hvala lepa zlasti tebi, ljubi študent, da si me prišel tolažiti, ker ti si v tem oziru svojo spretnost že večkrat pokazal. — Dijak v pok.: To je malenkost, želim pa, da se o celi zadevi natančneje dogovorimo. — Jarnovič: Prosim, sem za to vedno pripravljen. — Učitelj: Ker sem ravno potreben spanja, zato ti želim samo še lahko noč. — Jarnovič obema: Lahko noč, na svidenje!

**c Ponikva ob juž. žel.** Meseca svečana smo spremljali k večnemu počitku pridno mladenko Terezijo Močnik; bilo je dekletke pobožnega in mirnega značaja. Dne 20. maja pa se o celi zadevi natančneje dogovorimo. — Jarnovič: Prosim, sem za to vedno pripravljen. — Učitelj: Ker sem ravno potreben spanja, zato ti želim samo še lahko noč. — Jarnovič obema: Lahko noč, na svidenje!

**c Sv. Peter na Medvedovem selu.** Tukajšnja Hranilnica in posojilnica je obhajala na Binkoštni ponedeljek svoj občni zbor. V štirih letih svojega delovanja je izkazala 201.061 kron 33 vin. denarnega prometa, leta 1911 je ta znašal 44.836 kron 29 vin. Udov je štela 68, hranilne vloge znašajo 20.440 K 38 vin., posojila pa 16.891 K 48 vin. Čistega dobička je lani izkazala 314 K 85 vin. Rezervni zaklad znaša 385 K 19 vin. Z ozirom na mali okoliš naše domače župnije se naš denarni zavod lepo razvija. Marsikak prihranek je omogočil zlasti naši mladini, ki se ga rada oklepa. Želimo, da raste in cvete tudi v bodoče in gospodarsko povzdigne ter osamosvoji našo župnijo! Zato se ga z veseljem vsi domačini in z vlogami tudi domači rojaki, kakor doslej, poslužujejo!

**c Iz Mrzlice.** „Frühtig je kuhan, le naj se hladiti, jaz z rešpetlinam grem gledat, kaj v Zauc se godi“, sem rekel oni dan, ko sem si zajutrk skuhal. Ravno v tem mi pa prinese onegov fant „Narodni List“ in pravi: „Očka, Vas bodo pa Zauc prestauli, je že tukaj zapisano.“ — „Tritauzn zelenih kap, to pa že ne! Dokler je Zalec liberalen, že ne bom po Zalcu svojega stanovanja iskal.“ Pogledam v „Nar. List“ in res čitam notri, da v Zalcu stanujem, kakor pravi dopisnik. No, glej ga no dopisnička kako si „pogrunta“, pa se je vsekal, kar do možgan. No, je pač sitno, ako človek ne ve, kje je Mrzlica, pač Bog pomagaj in pa zemljevid. Ako tistega vzameš v roko, boš kmalu našel, ako si malo bolj razumen, kakor se ti vidi. No, ja, pa pri liberalcih je že tako, da mislijo, da znajo le po mestih in trgih ljudje pisat, drugje pa ne. Potem pa pridejo dopisi v liberalne liste bogve od kod, pa jim je po večini urednik oče ali pa kateri drug tak bratec. Mi, ki smo „črni“, imamo pa v glavi svetlo, pa tudi tukaj v hribih katero „pogrunta“, da uredniku ni treba popravljati; še pike ne prestavi tako daleč, kot je liberalna pamet. Nadalje me poziva, naj poročam, zakaj je bil obsojen farovski hlapec in kako je prišel načelnik petrovških „čukov“ do denarja, da je popival s „črno damo“. Kaj mene briga farovski hlapec in njegov zapor, in ti misliš, ako je kje eden hudoben hlapec, da je pa vse pokvarjeno, kakor sodim iz tvojega dopisa. O načelniku Orlov pa ne veš nič slabega, samo črno ti je vse, ker, kakor slutim, samo v tesno gledaš, zato ti že čuk dela strah, Orel pa konec političnega življenja. In ker izzivaš na ta način, le pridi z dopisi in imeni na dan in poročaj resnico o hlapcu in načelniku, ti bom pošteno zabrusil v obraz. Imam dober rešpetlin, da gledam s prijaznega griča tja v tisti Zalec, kjer misliš, da stanujem, pa se pošteno motiš, ker v Zalcu nisem nikdar stanoval in nikdar ne bom, dokler bo kraljeval tamliberalizem. Če me prideš na Mrzlico obiskat, ti bom postregel s kupico hrušovca, pa ti povedal kaj finega, vem marsikaj. Malo „luštn“ sem tudi rad, in rad povem kaj za smeh. Saj „klerikalci“ nismo take čmerike, da bi se mogli naprednjaki zavoljo nas kisló držati; če pa „gnarcev“ ni, kaj nas to skrbi. Daste mi zdravi! — Puščavnik na Mrzlici.

**c St. Jur ob Taboru.** Letošnji koleđarček S. K. S. Z. izkazuje, da ima Slovenska Straža v Savinjski dolini 4 podružnice. Med njimi je tudi naša. V zadnji obdobji seji se je poročalo, da je imela lansko leto 63 članov in da je priredila slavnost v prid Slovenski Straži. Prejemkov je bilo 122 K. Največ zaslug za lep prosep podružnice imajo odbornice naše Dekliške zveze, ki so s hvalevredno marljivostjo in vstranostjo nabirale članarino po okolici, tako zlasti Z. Krašovec iz Pondurja, U. Grašinar v Kapli, M. Čulk v Ojstriški vasi, E. Čulk v Taboru, L. Lukman v Črnem vrhu, M. Blatnik v Šmiklavžu. Med Ločani pa je vrli A. Vasle nabral ob dr. Koroščevi zmagi znatno svoto. Vsem Bog plati! Sklenilo se je, prirediti tudi letos slavnost v korist S. S., da se tako dostojno spomnimo 50letnice smrti slovenskega apostola A. M. Slomškega. Odlični govornik iz Maribora nam je obljubil svojo pomoč. Podružnica ima v zalogi narodni kolek in papir, navadni in pismeni, pri trgovecih g. F. Krašovecu, M. Čukalu i. dr. pa se dobijo vžigalice in kolinska cikorija v prid obmejnim Slovence, kar priporočamo vsem zavednim v nakup. Vsak junaka se pokaži v delu pri Slov. Straži!

**c Sv. Pavel blizu Prebolda.** Za danes hočem samo nekoliko poročati o našem Katoliško-slovenskem izobraževalnem društvu. Majnik — dnevi začetege cvetja in pomlajenega življenja — je razveseljeval ne le naravo, temveč i naše društveno življenje in delovanje. Že število udov, ki se bo pa gotovo še vedno pomnoževalo, je priča, da ne spimo, četudi ne prirejamo bogve kako hrupnih veselíc. S tihim, podrob-



nim, pa vstrajnim samoizobraževanjem se lepo razvijamo. V ta namen ima društvo in odseki poleg lepe knjižnice zlasti veliko naših časopisov. Priredili smo pred kratkim dve lepi igri. In da bi videli igralce in igralke, kako lepo so pogodili svoje vloge! Vsa čast jim! Saj smo slišali pohvalo celo iz vrst takih, ki „klerikalcem“ niso ravno posebno naklonjeni. Seveda pa je naše delo, zlasti mladinsko, trn v peti izvestnim, od celjskega solnca pomlajenim, sicer pa precej stari liberalcem, ki kolikor mogoče zabavljajo osobito čez Orle in Dekliško zvezo. Toda mi gremo naprej, mi mladi, mimo vseh pljunkov in blata ter groženj li' beralnih pojacev; vaše prazne besede več ne vlečejo. Vaše liberalno časopisje in lažnjivi dopisi morejo sicer povzročiti veliko hučega, če pa ljudi le preveč vlečejo, postanejo smešni. Zato se nihče preveč ne vznemirja čez vaše zastrupljanje, češ, kaj bo. Ljudje so bolj pametni kakor liberalni šentpavelski dopisnik „Narodnega Lista“ in sodijo bolj trezno, kakor stara, obrabljena šentpavelska liberalna luč.

**c Vransko.** V našem, sicer zdravem kraju, se letošnje spomlad bolj pogosto oglašajo zvonovi. Pokopali smo zaporedoma tri žene in nekaj otrok, sedaj je pa začela pobirati smrt moške, in sicer je ugrabila dne 27. maja Učena Franca Krašovec. Isti dan je pa tudi umrl njegov boter, gostilničar in posestnik Ivan Blatnik, znan po imenu Cere; bil je vrl naš pristaš. Ker je bil ugleden mož, so se liberalci večkrat prizadevali, ga dobiti na svojo stran, toda zastoj, rajni se jim ni vdal. Tudi njegov sin je naš vrl somišljenik. Rajni Cere, počivaj v miru! Žalujoci rodbini naše sožalje!

**c Polzela.** Pri zadnji seji je občinski odbor soglasno sklenil, darovati za stavbo nove bolnišnice usmiljenih bratov 1000 K pod pogojem, da se ista zida v Sv. Petru v Savinjski dolini. To je vsekakor hvalevredna misel občinskega odbora; pa še bolj hvalevreden je nastop župana pri dražbi lova, kjer je pridobil občinski blagajni 3600 kron, katero svoto namerava porabiti deloma za popravilo občinskih cest in potov, deloma kot darilo za novo bolnišnico. Občine, posnemajte!

**c Mozirje.** Neusmiljeni g. urednik! Zakaj neki tako neusmiljeno rešete našo tržko občino? Saj so se vendar vzorno sekali okoli 80 oralov veliki tržki gozdovi, saj so se vendar naš 1 meter debeli hrasti v najlepšem redu spravili iz tržkih pašnikov. Kdo nam more neki kaj zato, če se kje kak račun izgubi? Kdo nam more kaj zato, če je višja oblast zahtevala, da se mora glavno premoženje občine trga Mozirje prepisati na upravičence? Kdo more kaj zato, če je c. kr. okrajna sodnija v Gornjem Gradu dne 31. oktobra 1911 vknjižila tržko posestvo na posamezno upravičence, da si izvolijo posebni odbor za oskrbovanje solastnega zemljišča? Kdo more kaj zato, če so pokazali upravičenci hrbet nekdanjim mozirskim mogotcem in so si izvolili za načelnika g. Iv. Cesarja. Kdo more neki zato, če se je dotični volilni akt v občinski pisarni izgubil? Kdo more kaj zato, ako se je gosp. župan baje izrazil, da so mu vzeli gospodarstvo iz rok? Kdo more neki zato, ako nekdanji vladajoče mogote to hudo, hudo boli? Oh, oh, g. urednik, ako bi ne imeli ti gospodje tolažilnega sredstva, namreč, da so svoje zasluženo plačilo že prejeli, oh, potem bi bilo res za „scagati“. Sedaj pa zbogom, g. urednik, ne bodite preveč huđi nad starokopineži! Čez 8 mesecev imamo občinske volitve, med tem časom se pa kaj k nam oglasite.

**Smarje pri Jelšah.** Od binkoštno sobote do trojiške nedelje popoldne smo obhajali pri nas evharistiški misijon, ki so ga z veliko vnemo in nenavadno obilni udeležbi vodili č. gg. Zdravljih, Birk in Zorko. Pomagali so č. gg. kapucini iz Celja in dušni pastirji sosednjih župnij. Bil je to nepričakovano lep, veličasten praznik za vso obširno Marijino župnijo, obhajan v čast božjemu Zveličarju, pelikanu-jagnjetu v evharističnem letu kot priprava na 16. in 17. t. m. pri nas se vršečo sv. birmo. Naravnost impozantno se je razvila sklepčna procesija, kakor je Smarje pač še ni kmalu videlo, na okrajni cesti proti Skaletu. Bila je prelepa ljudska slavnost.

**c Sv. Jedert.** Na večer dne 28. aprila je umrl priljubljeni in v obč. spoštovani posestnik v Govcrah, Ignacij Kornik. Rajni je bil značajan mož, ob času državnozbornih ali občinskih volitev je stal vedno trdno in neomajano. Oddal je vedno svoj glas straniki, katera se bojuje za sveto vero in katoliško stvar. Bil je velik dobrotnik cerkve in revežem; v njegovih hiši je našel vsakdo mirno zavetišče, nihče se ni vrnil, da bi ne bil uslišan. Rajni je bil star 56 let, 28 let zvest mož svoji ženi in dobri oče svojim otrokom. V njegovi hiši je vladala prava pobožnost in lepi mir, prepira niso poznali. Da je bil rajni priljubljen daleč na okoli, je pokazal njegov pogreb, kateri se je vršil dne 30. aprila. Spreved so vodili domači č. g. župnik ob asistenci č. gg. Kaplanov iz Laškega. Ginljivi nagovor pri odprtem grobu so imeli domači č. g. župnik. Domači pevski zbor je zapel rajnemu ginljivo nagrobnico. Bog mu daj večni mir!

**c Galicija.** Slov. kat. izobraževalno društvo v Galiciji priredi v nedeljo, dne 9. junija t. l. veselico pri g. Fr. Reherju v Pernovem, ob 3. uri popoldan z zanimivim vsporedom, kateri bo Vas gotovo zanimal. Igra tudi znana godba. Sosednja društva vabimo, da nas tedaj obilno posetijo.

## Brežiški okraj.

**b Brežice.** V Gradcu je dne 31. maja umrl nadrevident južne železnice in postajenačelnik v Brežicah, g. Franc Zupančič. Rajnega so prepeljali v Maribor. N. v. m. p.!

**b Artiče pri Brežicah.** Shod S. K. Z. se vrši dne 9. junija po pozni sv. maši. Poročat pride g. dr. Ivan Benkovič in drugi. Vabljeni so vsi naši pristaši iz domače in sosednjih župnij in občin k mnogoštevilni udeležbi.

**Graška gora pri Rajhenburgu.** Na Binkoštni tork se je vršil v prijazni romarski cerkvi na Graški gori v Posavju okrožni shod Dekliških zvez. Od vseh strani je prišlo velikansko število mladenk, da bi poslušale na prižnici besede obč. priljubljenega in značnega cerkvenega govornika g. profesorja dr. Antona Medveda iz Maribora. Po cerkvenem opravilu se je vršilo velezanimivo zborovanje, katero je zelo spretno vodil vlč. g. Dobršek, župnik v Sevnici. Na zborovanju so bile častno zastopane mladenke iz štirih sosednjih župnij. Dekleta so izborno deklamirale več lepih pesmi, ki so navdušile vse poslušalce. Versko-narodno gibanje med vrlimi mladenkami v Posavju nam je porok, da biva tukaj narod, ki ga pikdar ne okuži verska in narodna mlačnost.

## Vestnik mlad. organizacije.

**Sv. Trojica v Haložah.** Veselja polni dan za trojiško faro je bil praznik presv. Trojice. Ko se je po neumornem trudu g. župnika posrečilo ustanoviti Marijino družbo za dekleta. Zbirali so dekleta, jih poučevali in učili Marijo ljubiti in posnemati njene čednosti. Pa njihov trud ni bil zastoj. Oglasilo se je 72 mladenk trojiške fare, katere so imele toliko poguma, da so se vkljub mnogovrstnim oviram odločile, postati Marijine hčere in stopiti pod njeno varstvo in brambo. Da bi pa ostal ta dan dobrim trojiškim faranom neizbrisljiv v spominu, so č. g. župnik poklicali po vsej slovenski zemlji znanega in duhovitega govornika, preč. g. dr. Hohnjeca iz Maribora, kateri so blage volje sprejeli ne samo slovesni govor pri pozni sveti maši, ampak tudi slovesni sprejem deklet v Marijino družbo. Da je bil ta dan res dan veselja, je pokazala natlačena polna velika cerkev pobožnega ljudstva. Toliko ljudstva že leta in leta ni bilo zbrane pri Sv. Trojici kakor letos. Vse je bilo radovedno, kaj bo? In ko so videli neustrašene mladenke v beli obleki prvokrat skupno pristopiti k mizi Gospodovi in se združiti s svojim ženinom, so bili pobožni farani ginjeni veselja in radosti. Do viška pa je pripelo veselje, ko so preč. g. dr. Hohnjeca popoldan v krasnem in jedernatem govoru spodbujali mladenke, naj ostanejo dobre hčerkice Marijine in tudi svojim telesnim starišem. Marsikatero materino oko je porosila solza veselja, ko so videla svoje ljube hčerkice z gorečimi svčami v roki se posvetiti Materi božji, in ko so sprejele svetnje, znake Marijine družbe. Pobožnost pa se je končala s krasno petimi litanijami božjega Srca Jezusovega. In tako je bil končan slovesni dan. Ti pa, najmlajša Marijina družba, rasti in procvitaj ter vplivaj na druge mladečke, da se bodo oklenile tebe in razširjale čast Marije. H koncu pa se izreka najsrčnejša zahvala preč. g. dr. Hohnjecu za njihove krasne besede, domačemu g. župniku za njihov trud, in vsem dobrim starišem, kateri so pustili svoja dekleta v Marijino družbo. Vsem pa naj bodi Marija plačnica. Po končanem cerkvenem opravilu je bil shod pri cerkvi, na katerem je govoril g. dr. Hohnjec o potrebi in načinu izobraževalnega dela med našim ljudstvom. Ustanovila se je mladeniška zveza, h kateri je takoj pristopilo 32 mladeničev. Izbran je bil sledeči odbor: Hren Jožef, predsednik; Pernek Anton, podpredsednik; Kolar Mihael, tajnik; Fuks Matevž, tajnikov namestnik; Sveneš Franc, blagajnik; Lozinšek Jožef, blagajnikov namestnik; Sveneš Jožef, knjižničar. Prihodnji sestanki mladeničev bodo vsako prvo nedeljo v mesecu.

**Sv. Peter na Medvedovem selu.** Dekliška slavopst naše Dekliške zveze na Binkoštno nedeljo in ponedeljek je lepo uspela. Igrali „Večna mladost“ in „Večna lepota“ ter „Marijin otrok“ sta močno dopadli vsem obiskovalcem iz domače in sosednjih župnij. Saj pa sta bili res lepi ne le po vsebini, temveč tudi po spretni uprizoritvi naših mladenk. Zlasti nam je ugaljalo petje v igri „Marijin otrok“. Dobra igra je velikega izobraževalnega pomena za igralce in za poslušalce, obenem nudi nad vse plemenito zabavo. Mladina, ki se rada izobražuje po poučnih shodih ter po lepih igrah, se kaj primerno pripravlja za bodoče delovanje.

**Ormož.** Na Binkoštni ponedeljek je imela tukajšnja Mladeniška in Dekliška zveza svoj mesečni shod. Na shodu je predaval predsednik Mladeniške zveze iz Sv. Lenarta, mladenič Korpar, o boju zoper alkohol in o slabem časopisju. Predavanje je napravilo na zbrane mogočen vtis. Predavala je še tudi zastopnica Dekliške zveze iz Velike Nedelje. Lepo uspelo zborovanje je zaključil predsednik s povdarmom o potrebi negovanja mile slovenske pesmi v vseh katoliško-narodnih izobraževalnih društvih.

## Najnovejše.

**Vojnik.** Kmečka zveza je priredila dne 2. junija pri nas političen shod. Dr. Korošec je prav lepo pokazal delovanje državnega zbora. Dr. Benkovič pa je govoril o deželnem zboru. Udeležba je bila precej obilna. Za predsednika je bil izvoljen g. M. Bikošek. Zborovalci, med katerimi je bilo nekaj tudi takih, kateri dosedaj niso bili v taboru Kmečke zveze, so izvajanjem g. poslancev pazljivo sledili in jim pritrjevali. Ob koncu je predsednik zborovanja v imenu

zborovalcev zahvalil gg. poslancema za njiju temeljita poročila ter se je izreklo poslancem Slov. ljudske stranke popolno zaupanje, kar so izrazili zborovalci s krepkim trikratnim „Živio“.

**Pri Sv. Petru** na Medvedovem selu priredi kmetijska podružnica Mestinje-Sv. Peter v nedeljo, dne 9. junija, ob 3. uri popoldne pri župnikovem čebelnjaku čebelarški shod. Govoril bo čebelarški potovalni učitelj Jurančič. Čebelarji domači in iz sosednjih župnij, pridite polnoštevilno!

**Hoče.** Dne 16. t. m. popoldne je zborovanje Mladeniške zveze in Orlov. Mladeniči, pridite!

**Sv. Križ nad Mariborom.** V nedeljo, dne 9. junija, bo g. potovalni učitelj Pirstinger poučeval ob 11. uri popoldne v Kočevarjevi gostilni, popoldne ob 3. uri pa na prostem pri Sv. Urbanu.

**Slov. Bistrica.** V nedeljo, dne 9. t. m. predstavljajo dijaki mariborske gimnazije šaloigro „Moč uniforme“. Pričetek ob 4. uri pop. Cisti dobiček je namenjen dijaški kuhinji.

**Gradec.** Graškim rojakom priredi dne 16. junija društvo sv. Marte veliko veselico z vsakovrstnim vsporedom v vseh prostorih društvene hiše. Pozivamo graške rojake, da se je udeležijo v kar največjem številu, osobito, ker je čisti dobiček namenjen društvu samemu. Natančneje prihodnjije.

**Državni zbor.** Razpravlja se o uradniških plačah. Izmeh Slovencev je govoril že dvakrat poslanec dr. Korošec ter povdarjal, da se mora znažati število uradnikov in poiskati novih denarnih virov, predno se zvišajo uradnikom plače. Ne gre, da bi se v sedanjih časih enim dajalo, ubogim stanovom pa jemalo. Slovenski poslanci pod sedanjimi razmerami ne morejo biti za zvišanje kakoršnihkoli novih plač. Zahteval je tudi uradnike, ki so iste vere in narodnosti kakor prebivalstvo, med katerim delujejo.

**Ogrski drž. zbor.** Predsednik grof Tisza je v tork, dne 4. junija, nasilno ogrsko obstrukcijo premagal s silo. Najprej je državnozborna večina sprejela predlog, naj se vršita po dve seji na dan. Med gromovitim hruščem opozicije, ki se je pompoženja sejinih ur z vsemi močmi branila kot zlomilnega sredstva svoje odporne sile, je bil ta predlog sprejet. Potem da predsednik na glasovanje predlog, da se brambna predloga brez vsakega nadaljnjega govorenja sprejme v 2. in 3. branju. Po zbornici se je razlegalo tuljenje, kričanje, zvižganje, večina pa je vstala k glasovanju in predsednik je izjavil, da je brambna predloga sprejeta. Popoldne je bila druga seja, ki jo je moral predsednik vsled neprestanega kričanja opozicije večkrat prekiniti. Ker to ni nič pomagalo, je kar ukazal policistom, naj uderejo v zbornico ter odpeljejo najbolj razgrajajoče poslance. Ko se je to zgodilo, so odšli tudi ostali poslanci opozicije, in v miru je bil sprejet predlog poslanca Telekija, da se je vse to, kar se je zgodilo predpoldne, zgodilo iz volje zbornične večine in se odobrava postopanje predsednika.

**Požari.** V vasi Šenčur pri Kranju na Kranjskem je dne 3. junija popoldne izbruhnil strašen požar. Pogorelo je 13 hiš in 37 gospodarskih poslopij. Posestniku Zadniku, kjer je začelo goreti, je zgorelo tudi 7 glav goveje živine, 6 glav pa je nevarno ožganih. Nevarno ranjeni sta dve osebi. Sumi se, da je zažgala hudobna roka. — V Carigradu, stolnem mestu Turčije, je izbruhnil dne 3. junija predpoldne strahovit požar, ki je upepelil velik del mesta. Pogorelo je od 1000 do 2000 hiš. Požar traja dalje. Škoda znaša nad 5 milijonov. — Velik požar je uničil dne 31. maja mesto Džesire v azijski Turčiji.

**s Družmirje pri Šoštanju.** Veselica požarne brambe v Družmirju dne 16. junija obeta biti zelo lepa. Začelo se je že s pripravami, tako, da bomo goste kar najbolj zadovoljili. Z blagoslovljenjem gasilnega doma in nove brigadnice se razvije velika ljudska veselica. Ker je požarna bramba v Družmirju res delavno društvo, ki je že večkrat pokazalo svojo hrabrost, prosimo, da se vsa društva pri svojih prireditvah ozirajo na to naše slanje tako, da bomo mogli 16. junija pozdraviti kar naj več gostov. Na pomoč!

**s Janški fantje in dekleta** priredijo dne 9. junija ob 8. uri pop. gledališko predstavo z dvema igrama v župnijskih prostorih. Pri veselici sodeluje pevski in tamburski zbor. Vabimo vse zavedne Slovence. Zabave in smehe bo na cente. Blagajna se odpre ob 3. uri pop. Po veselici prosta zabava

**s Škale.** Bralno društvo v Šalah priredi v nedeljo, dne 23. jun. veselico in sicer z gledališko predstavo „Cevljar“ s tamburanjem in petjem. Širši in natančnejši vspored objavmo pravočasno. Društvo je nameravalo prirediti to stvar prej, a smo se ozirali na sosednja društva, ker imajo tudi prireditve prejšnje nedelje, in se hočemo tudi mi istih udeležiti, kar pa potem tudi obratno pričakujemo. Škalecni vedno v velikem številu posejajo narodne prireditve pri sosedih, zlasti v Šoštanju, Šmartnu itd., ter prosimo, da se nam v isti meri vrne.

**s Sv. Andraž pri Velenju.** V nedeljo, dne 9. junija ob 8. uri po ranem sv. opravilu se vrši ustanovni shod mladeniške zveze v društveni sobi

**s St. Jacz na Vinski gori.** V nedeljo, dne 9. junija, priredijo ob 3. uri šentjurska dekleta igro: „Oh ta Polena“, fantje pa „Kmet in fotograf“. Vmes bo petje in tamburanje. Začetek ob 3. uri popoldan.

## Sejem klavne živine v Gradcu

dne 24. maja 1912.

Zaklana živina: 1040 telet, 2897 svinj, 50 komadov drobnice  
Cena klavne živine za 1 kg: teleta od K 1.24 do K 1.40; teleta Ia (izjemna cena) od K 1.42 do K 1.52; mlade svinje od K 1.44 do K 1.50; nemške pitane svinje od K 1.40 do K 1.44; ogrske pitane svinje Ia od K 1.48 do K 1.52; ogrske pitane svinje IIa od K 1.40 do K 1.44; mesne svinje od K 1.30 do K 1.42; bosnjaške pitane svinje, debele, od K 1.34 do K 1.40; ovce od K 1.— do K 1.30; kozlički in jagnjeta od K 0.— do K 7.—.

## Listnica uredništva.

Doplenike prosimo kratkih, a jedrnatih poročil. Od številke do številke se nam nabere toliko gradiva, da pri najboljši volji ni mogoče spraviti vseh dopisov v list. — Gornjigrad, Zreče, Luče, Veliki Oklič, Polzela, Vrbe, Ormož, Središče: Prihodnjije! — Sv. Peter v Sav. dol., Sv. Peter na M. selu, Smarje, Sv. Anton v Slov. gor., Dornova, Zalec: Prepozno za to številko. Radi prasnika smo uredništvo sklenili že sredo zjutraj. Kar ni zastarelo, pride prihodnjije. — Gornji Dolji: Sporočite naravnost šolski oblasti, to bo najbolj pomagalo. — Rogoska Slatina, Sv. Vid nize Ptuj: Izročili „Straži“. — Rajhenburg in Ormož: Izročili „Našemu Domu“.